

Poc s cerkvico „prošnjo.“ Na stopnjicah blejskega otoka je sedeval včasih berač Janez Dolar, po domače Poc, in je peval ljudem ter zvonil v stolpu svoje cerkvice, katero si je sam izdelal. Od velike „škofije“ do majhnih „podružnic“ je izdelal razne cerkvice prav natančno: niti oltarja niti kropilnika jim ni manjkalo. Vzel je svojo cerkvico tudi na ramo in je šel z njo po svetu. Tako je prišel tudi v Kropo, kjer ga je videl g. Žmitek še kot otrok. In zdaj — čez dvajset let — je porabil naš umetnik ta mladostni spomin za lepo, veliko kompozicijo. To je res narodna slika, polna zdravega, krepkega realizma. Ta slika pač mora ostati v deželi in se ne sme izgubiti v tujino! Najiskrenejše želimo, da bi g. Žmitek dobil dovolj gmotne podpore, da nam v tej stroki, katero je tako dobro pogodil, ustvari še več pristnih, slovenskih del! Fina psihološka študija je „Diletant“, godec, kateremu se prav vidi, kako s trdom preišlje svojo nalogo. Na „Perici“ občudujemo lahko jutranjo svetlobo. „Na Bledu“ je pa original za „Plesni red“ kostumne veselice, slikan za praškega „Sokola“. Kompozicija je drzna in originalna. Čestitamo mlademu, vrlo napredujočemu umetniku!

Drobne slovanske slovstvene vesti. Kakor „Blgarska Sbirka“ poroča, piše Maksim Gorkij novo dramo, h kateri je vzel predmet iz življenja ruskih židov in katere naslov bode „Žid“. — Sienkiewicz piše roman iz življenja poljskega junaka Janeza III. Sobieskega; potem bode bojda pisal roman, v katerem bode glavni junak Napoleon. — Kakor dubrovniški „Srdj“ poroča, je izšla na Cetinju nova pesem kneza Nikole pod naslovom: „Na ponoči od N. 1. Cetinje. K. c. državna štamparija.“ —

Desetletnica „Slovenskega planinskega društva“.

Letos je minilo deset let, odkar se je ustanovilo „Slov. planinsko društvo“. Mlado je še to društvo in primerjamo ga lahko ponižni vijolici na polju slovenskem. Skromno in brez šuma je vzkliklo „Slovensko planinsko društvo“ in zdaj deluje že deset let neumorno med narodom. Akoravno se nikdar in nikjer ne vsiljuje in ne ponuja, je vendar skoraj najpriljubljenejše med vsem narodnimi društvi. To se je pokazalo ob prazniku desetletnice. Že na predvečer je bila Sokolova dvorana v „Narodnem domu“ polna odličnega občinstva in tudi naslednjega dne (11. t. m.) je bilo slavnostno zborovanje dobro obiskano. — Toda mi nikakor ne nameravamo opisovati proslave desetletnice. To so že storili dnevniki. Hočemo pa podati nekaj pregled, kako se je društvo razvijalo, zlasti pa še opozoriti na njegov pomen za napredek naše domovine.

Hribolastvo je med Slovenci še jako mlado. Njegova zgodovina se prične baš z ustanovitvijo „Slo-

venskega planinskega društva“. Sicer so že tudi poprej posamezni Slovenci lazili po gorah. Saj celo zgodovina nemške alpinistike šteje med prve svoje začetnike tudi Slovenca Staniča. Gotovo je tudi Vodnik pel iz lastne izkušnje: „Na Vršac stopivši sedi . . .“ Toda pravega navdušenja za hribolastvo je bilo med nami silno malo. Prosto ljudstvo je celo po strani gledalo hribolazce, ki so mu hodili motit jarce in „gamse“; razumništvo se je pa norčevalo iz mladih in starih „norcev“, ki so nosili v gore prodajat svoje kosti. Ni čudno torej, da se je Nemeč tako lahko polastil naših krasnih gora. Ako si hodil pred desetimi leti po planinah, si se čutil tujca na lastnih tleh. Nemški napisi so te opozarjali na pravo pot, nemška znamenja so te vodila po nemških stezah, in zvečer te je sprejela nemška kočja pod svojo, Slovincu le prevečkrat negostoljubno streho. Nemci so smelo šteli med nemške planine tudi slo-

Jakob Aljaž.

venske. — Na vseh koncih in krajih so se ustanavljala društva v obrambo slovenstva; kvišku na sinje planine se je pa ozrl le malokdo; malokdo je opazil na njih nemške barve. Na potrebo domačega planinskega društva se je le malo mislilo. Trije navdušeni hribolazci imajo zaslugo, da se je uresničila ideja, katero so gojili nekaterniki, da se je ustanovilo „Slovensko plan. društvo“. „Dne 23. junija l. 1892., so prilezli mladi narodni hribolazci, Josip Hauptmann, Ivan Korenčan in Anton Škof, nabiraje planik, vsak z druge strani na visoko pečino.¹⁾ Počivaje na trdi skali, so ugibali, kako da se je po vseh slovenskih hribih, kamorkoli jih vodi pot, videlo le tuje delo. Tuja roka zaznamuje pota, postavlja kočje in napravlja na slovenskih tleh le nemške napise in kažipote.

¹⁾ Na Stolu.